

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetésny, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Beiktató ünnepély.

Holnap ünnepet ül a kishonti ágost. hitv. ev. egyházmegye, de együtt ünnepel vele városunk közönsége is.

Emlékezetes nap lesz ez az egyházmegye történetében, mert e napon gyakorolja autonóm jogainak legfontosabbikát, vagyis e napon iktatja be ünnepélyesen újonnan választott esperességi felügyelőjét *Medveczky Sándor* kir. körjegyzőt hivatalába.

Teljes joggal hangoztathatjuk, hogy az egyházmegyével együtt ünnepel a város is, mert a múlt és jelen idők igazolják, hogy mily jó békés egyetértésben élnek velünk ág. ev. vallású testvéreink, kik felülemelkednek világos elméjük és felebaráti szívük sugallatától áthatva, a manapság — mondhatjuk — az egész vonalon uralgó vallásfelekezeti összekülönbözések harczában.

Erősen ragaszkodnak a mi ág. ev. testvéreink őseiktől öröklött vallásukhoz, a mi csak egy nagyon tiszteletreméltó erényük lehet, de nyíltan és elfogulatlanul elmondhatjuk, hogy felekezeti kérdést soha sem provokálnak, a kik pedig esetleg ezt tételezik fel, vagy hirdetik róluk, azok nagyon tévednek.

Ha jól akarjuk őket jellemezni, csak azt mondhatjuk róluk: mit a jó papról, hogy míg a templomban ülnek, addig a felekezet emberei, annak falain kívül pedig igazán felvilágosodott felebarátok, kik a hazában és a társadalomban a sok mindenféle veszedelem között, a felekezeti békére fektetik a fősúlyt.

Midőn tehát a fényes ünnepen a Rimavölgy ág. ev. vallás számottevő hívei és városunk intelligenciája nagy számban fog megjelenni, nekik is, magunknak is kedves kötelességet vélünk azzal teljesíteni, hogy lapunk élén adózunk e felekezetnek és annak híveinek.

Örömmel nagyban fokozza azon körülmény, hogy a fényes tehetségű és jó lelkű *Ku-*

binji Aladár kuriai bíró után, olyan jeles férfiú került ismét az egyházfelügyelői díszes székbe, mint *Medveczky Sándor*.

Az új felügyelő nincsen reá szorulva jelen sorainkra, s ismerve szerénységét, az talán egy kissé érinteni is fogja egyéniségét. Meg fogja azonban nekünk engedni, hogy életének e fontos mozzanata és az egyház nagy nyeresége felett nem térhetünk napirendre.

Azt szokták mondani, hogy minden ember annyit ér, a mennyit tesz! Itt *Medveczky Sándor* elmondhatjuk, hogy jóval többet tesz, mint igen sok ember, és többet is ér. Nem szóval és nem hivalkodó lármával emelkedik ki a mindennapi ember sorából és foglal helyet nagyjaik között: — de igenis jó modorral, erős judiciummal párosult igazságszeretettel és komoly munkával vívta ki magának azt a szép és tekintélyes posztót, melyben a holnapi napon mindenki siet őt örömmel üdvözölni.

Nagy szó ez nálunk, mert *Medveczky Sándor* nem idevaló gyökér hajtása. Nálunk pedig még a legkisebb alkalmazásnál is az az első érvényesülési feltétel, hogy az illető idevaló született legyen.

Az új felügyelő Zólyomvármegye szülötte, hol édes atyja az ág. ev. egyháznak volt tekintélyes és hitbuzgó szolgálója, lelkesze. A jó hazafiság pedig ugy parancsolta, hogy a kis *Sándor* az itteni főgimnáziumban kezdje meg tanulmányait, s midőn a jogot elvégezte, ismét ide került vissza, hol gyermekéveinek kedves perzeit töltötte.

A 70-es évek vége felé nyitott ügyvédi irodát városunkban s már akkor igen megszerették humánus eljárásánál fogva.

Midőn pedig az ügyvédi foglalkozás már nagyon közönségessé kezdett válni és a kapzsiság toladott előtérbe, ezt nem tudta összeegyeztetni az ő lelkiületével és törvényszéki bíróvá pályázott. A szerenese csillaga új fényt

vetett föléje és pályázatát siker koronázta. 9 évig működött mint törvényszéki bíró törvényszéktüknél és fényes tehetségét és humánus gondolkozását leginkább akkor ismertük fel, midőn az első esküdtbíróági tárgyalást mint elnök vezette.

Már előzőleg is részt vett társadalmunk minden mozgalmában, mint törvényszéki bíró pedig már mindenütt a tekintélyesebb posztókban találta magát. Hét éve annak, hogy kir. körjegyző, mely a legjobb bizonyítványa az ő képességének és munkásságának.

Hivatalos elfoglaltsága mellett reá ér mindenre, a mire sok más embernek nem marad ideje. Az utóbbi években, épen a legválságosabb pillanatokban, a vármegye már többször küldötte ki országgyűlési képviselőválasztási elnöknek. Tagja a vármegyei törvényhatósági bizottságnak és többféle más szakbizottságoknak; a kaszinónak ügyes, tevékeny igazgatója és a fiataloságnak is ő adja a lüktető erőt, midőn valamit kell rendezni. Egy pár év óta már ugy vagyunk, hogy mihelyt valami ügyes tervről esik szó, a kiküldöttek listáján első a *Medveczky Sándor* neve. — Nem mellőzhetjük el felemlíteni különösen azt sem, hogy a sok értékes egyéni tulajdonai mellett kipróbált hazafisága volt egyik erős támaszbotja az élet lépcsőjén, melynek oly magas fokára aránylag még fiatalon emelkedett.

Sok elfoglaltsága között édes pihenő perzeit megtalálja példás családi otthonában, hol bizony sokan megfordulnak és mindenki csak a legőszintébb és legmelegebb vendégszeretettel távozik házatól.

Midőn tehát e díszes kitüntetés érte és a kishonti ág. ev. egyházmegye ide sereglik hivatalába beiktatni, a vendégeket a legszívesebb üdvözléssel fogadjuk; *Medveczky Sándornak*, az új felügyelőnek pedig állandó szerencsét és hosszú életet kívánunk, hogy a hazafias eszméket és a felekezeti békét minél hosszabb ideig módjában legyen ébren tartani.

TÁRCZA.

Vallás és művészet.

(Réz László rozsnói ref. lelkész tanulmánya*)

Fenti cím alatt érdekes tanulmányt írt Réz László rozsnói lelkész.

A tanulmány célja az, hogy a protestáns isteni tisztelet kultuszába — melyet századok óta megcsontosított egyszerűség jellemez — meghonosítsa a művészetet. A tudós szerző lelkében egy magasztos idea él: az isteni tisztelet minden formájában, a lelkészi szolgálat minden aktusában bevinni az esztétikai szépet, a tartalmi és alakai szép megtestesítését által. Igazi reformátori gondolat, mely méltó arra, hogy az arra illetékes egyének és egyházi fórumok komolyan foglalkozzanak vele. Réz Lászlót e gondolatra bizonyára azon sajnós tapasztalat vezette, hogy a protestáns, különösen pedig a ref. isteni tiszteleteknek, ma már nincs oly vonzó hatása, mint a reformáció kezdetén. A templomok, kivált a műveltebb társadalmi központokon, a városokban többnyire üresek, a nagy tömeget se szíve, se lelke, se esztétikai vágyai nem viszik a templomba. És miért? Százféleképen is meg lehetne okolni azt, hogy a protestáns templomok miért vesztették el vonzó erejüket, hisz e kérdéssel ahány ember van, annyiféleképen okoskodik: egyiknek nem tetszik a prédikáció, másoknak a kultusz-hely, harmadiknak a szűk hangkörű ének, negyedik rossz viszonyban van a szomszédjával, az ötödik, hatodik pörben áll Istennel, emberrel, társult kedélyű, hitetlen s egy egész légió azoknak száma, kik pusztá közönyből nem részesítik figyelemben az Isten házáat, de mind ez okoskodások koncentrállhatók abban az igazságban, hogy a protestáns egyház századok óta nem tett semmit arra, hogy felekezeti kultuszát még az elfásult kedélyű, hitetlen emberre nézve is valami uton módon vonzóvá tegye, a mint tette ezt a kétezer éves római egyház, midőn kultuszát fölékesítette mindazzal, a mivel ke-

délyre, lélekre hatni tud. Igaz, hogy a keveseknek és választottaknak az isteni tiszteletben elégséges a *tartalom* is, de az emberi társadalmat millió, meg millió olyan ember alkotja, kinek lelke nem emelkedik fel a tartalom magaslatáig, kinek forma és külsőség kell, hogy az Istenhez vezető utra léphessen. Komoly, méltóságteljes forma, mely művészi tényezőkből van összeállítva, még a profán gondolkozást is meghódítja s nem csupán legből kapott idea az, hogy az esztétikai szép, mint lelki szükség, a hitélet kifejlődésének és a vallásos buzgóság ébrentartásának egyik leghathatósabb faktora.

Réz László szerint tehát a protestáns templomokba is beviendő a művészet. És ebben igazat ad neki még a legpuritánabb gondolkozású ember is. Mert a vallás és művészet egymással nem ellenkezhettek. Egyik szülő anyja a másiknak. A görög építő és képfaragó művészet nem tejjelt volna ki, ha a Pheidiasz, Lisipposz, Praxszitelesz s a többi nagy mestereknek lelke nem nyert volna impulzust a vallásból s a tudományok és költői művészetnek mindazon alkotásai, melyeket az előhaladott kor még ma is mintaképeknek tart, bizonyára nem jöttek volna létre, ha az emberi szellem fejlődésének útjában áll a vallás. Ez igazság nyomain haladt a ker. vallás is s a művészettel való szövetkezése által az emberiség történetében a művelődésnek új korszakát nyitotta meg.

De elért még egyebet is. Elérte azt, hogy a vallás iránt való érdeklődést az értelem rohamosan növekvő világossága nem nyomta el. Az esztétikai vágy, mely mint lelki szükséglet, többé-kevésbé minden emberben megvan, a kultuszhelyeken kereste és találta meg kielégítését, s egy cseppét sem csodálkozhatunk azon, ha a római egyház, mely a művészettel való belső kapcsolattal megtartotta, templomaiban a hívők hiányáról még a mai profán gondolkozású korban sem panaszkodik. Ellenben a protestantizmus, midőn ugyszólván minden művészettel szakítva, visszatért az apostoli kor egyszerűségére: egyik legnagyobb lelki szükségletet, az esztétikai vágyat, hagyta figyelmen kívül. A reformáció igazságainak a külső formák nélkül is megvan a hódító és megtartó ereje, hisz a vallás lényege a tartalom igazságában rejlik s nem azokban a külsőségekben, melyek a szer-

vezetben először fizikai- s csak ennek alapján idéznek elő pszichikai hatást. De ép azért van szükségünk a fizikai ingerre, mert az eszmék és igazságok a maguk nuditásában sohasem hatnak oly termékenyítőleg lelkünkre, mintha fel vannak öltöztetve. Ugyan minő alakban jelent volna meg lelki szemünk előtt a trójai háború khaosza, Akhillesz tenséges haragja, ha a költő lánglelke nem öltöztette volna föl abba a formába, a melyben harmadfélezer év óta ismerjük? Avagy megértünk-e s ép úgy értenők-e, mint a történelmi igazság kívánja, Julius Caesar, Othello vagy Bánk tragédiáját a költői lélek művészi ihlete nélkül? Pedig e költői alkotások eszméket, hatalmas gondolatokat fejeznek ki, melyek ép az által nyernek örök életet, hogy művészi kéz rajzolta az emberiség lelkébe.

Az az idea tehát, melynek Réz László tanulmányában kifejezést ad, a protentantizmus jövőjét szolgáló idea. Szerinte a művészetnek a templomba s az isteni tisztelet minden formájában való bevitelére kimondhatatlan szolgálatokat tenne a protestantizmus ügyének. És javaslatának megokolására nem csupán prot. lelkészi hitének erejét használja fel, hanem műveltségének, tudományának minden apparátusát is. Tanulmányát négy részre osztotta fel. Az I-ben foglalkozik a vallás és művészet elméletével, — kifejti mindkettőnek eredetét, fogalmát, tartalmát és célját. A II. fejezetben tárgyalja a vallás és művészet egymáshoz való viszonyát. A III. részben, melynek tudományos szempontból a legtöbb becsé van, a művészet történeti kifejlődését ismerteti a krisztusi vallásban az apostoli kortól egész a mai időkig, — s végül a IV. részben vizsgálódásainak eredményét összefoglalva előterjeszti ama javaslatát, melyek a magyarországi reformált krisztusi vallás kultuszának reformjára vonatkoznak. És tanulmányának eredményét a következő reflexiókban szűri le:

„Ez év a Kálvin esztendeje: ez évben ünnepeljük a nagy reformátor születésének 400-ik évfordulóját s csak néhány év választ el a reformáció 400 éves fordulójától (1517-1917.) Tan tekintetében a reformáció e négy-száz év alatt nagy és tisztos munkát végezett, — kultusz tekintetében azonban kevés történt. Ez a kultusz-rende-

* Megjelent Rimaszombatban, Lévai Izsónál. Ára 4 korona.

Gömör és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1909. évi október hó 28. és 29-ik napján tartandó rendes őszi negyedévi vármegyei közgyűlés

tárgysorozata:

(Folytatás.)

33. 9853. sz. Rimaszombat r. t. város képviselő-testületének kérvénye a város tulajdonát képező takarékpénztári részvények és pusztai földek árának megállapítására vonatkozólag.
34. 7668., 7801., 8999., 14273. sz. Jolsva és Nagy-rocze, Rozsnyó és Rimaszombat városok polgármestereinek jelentései az elhagyott gyermekek segélyalapjára vonatkozólag.
35. 13253. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése, mellyel Garamfő község képviselőtestületének a kataszteri parcellák helyszínén való azonosítási munkálatai tárgyában hozott határozatát a Rázgha Gyula katasztr. ügyvezetővel kötött szerződés kapcsán beterjeszti.
36. 11990. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése, mellyel a jölési 43. számú telekjegyzőkönyvi mgatlanoknak az urbéres közönség tulajdonát való elismerését, valamint azoknak az urbéresek közötti megosztása tárgyában jegyzőkönyvet és kimutatást beterjeszti.
37. 13265. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése, mellyel Rimaszombat város képviselőtestületének a mértékitelesítő hivatali helyiség átalakítására és bérletére vonatkozó határozatát, valamint az erre vonatkozólag kötött bérletszerződést jóváhagyás végett beterjeszti.
38. 12149. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Krasznahorkaváralja község urbéres közönségének a nyomásos gazdálkodás fenntartása tárgyában határozatára vonatkozólag.
39. 13414. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Gömörzöllős községi törvénybírói állás javadalmazása tárgyában.
40. 13422. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Naprágy községi törvénybírói állás és éjjeli-ór javadalmazására vonatkozólag.
41. 13755. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Derecsk község képviselőtestületének a község ház építési ügyében hozott véghatározata és pótköltségvetésének jóváhagyása tárgyában.
42. 13424. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Rimakokova község képviselőtestületének a hitellejkegyek helyesbítése alkalmával felmerült költségek kivetése tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.
43. 12828. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Jolsva város képviselőtestületének a tisztviselői drágasági pótlékára vonatkozó határozatára vonatkozólag.
44. 13429. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes jelentése Tiszolcz nagyközség képviselőtestületének a városi nagyvendéglő bérletének leengedése tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.
45. 13420. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes jelentése Nagyröcze város képviselőtestületének a Gál Sámuel és társai tulajdonát képező ingatlanok megvétele tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.
46. 13428. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes jelentése Tiszolcz nagyközség képviselőtestületének 300 kor. közebedi költség megszavazása tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.
47. 13427. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes jelentése Tiszolcz nagyközség képviselőtestületének pénzmaradvány-fölösleg elhelyezése tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.
48. 13273. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes jelentése Jolsva város képviselőtestületének a város vadászterületének bérbeadására vonatkozólag hozott határozata tárgyában.
49. 13663. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes

- jelentése Nagyröcze város képviselőtestületének a nagyvendéglő bérleti ügyében hozott határozatára vonatkozólag.
50. 13629. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes jelentése Tiszolcz nagyközség képviselőtestületének a végrehajtott végrehajtsági költségeinek általán összegben történt megállapítása tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.
51. 13622. sz. Vármegyei tiszti-főügyész véleményes jelentése Nyustya község képviselőtestületének a községi közbányhid átalakítása tárgyában hozott határozatára vonatkozólag.
52. 12209. sz. Vármegyei tiszti főügyész jelentése, mellyel Osváth Dániel rimaszécsi j. b. főszolgabírónak a batakázai, almágyi és pogonyi bazalt kőbányák átvizsgálása alkalmával beterjesztett utiszámláját véleménye kapcsán beterjeszti.
53. 10840. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Rimaszombat város képviselőtestületének a Borbély Ferenc-féle telek megvásárlására vonatkozólag hozott határozatának jóváhagyása tárgyában.
54. 13887. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Ágostonlak község képviselőtestületének a napszámok megadóztatására irányuló szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.
55. 12147. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Dombosmező község képviselőtestületének azon határozatára vonatkozólag, mellyel a marhalevél kezeléssel befolyt jövedelmet a községi bíró részére engedte át.
56. 13885. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Rozsnyó rend. tan. városnak a kapuzársról alkotott szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.
57. 12839. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Rimakokova község szervezési szabályrendeletének jóváhagyása érdemében.
58. 12151. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Pelsőcz község teleknyvi bejegyzéseinek helyesbítése tárgyában felvett jegyzőkönyvbe foglalt megállapítások jóváhagyása tárgyában.
59. 13251. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a felsőrási községi bírói fizetés felemelése tárgyában.
60. 13227. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Sebespatak községi állandó gyermekmenhely felállításának érdemében.
61. 12841. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése Rimaszombat rend. tan. város ebtartási szabályrendeletének jóváhagyása tárgyában.
62. 12488. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Sebespatak községi gyermekmenhely felállításának tárgyában.
63. 11773. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése, mellyel Rozsnyórudna község képviselőtestületének a gazdasági ismétlő iskola részére gyakorlótér átengedését kimondó határozatát beterjeszti.
64. 11757. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése a Betlér községben létesítendő állami iskola felállításának tárgyában.
65. 11449. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése, mellyel Pelsőcz nagyközség képviselőtestületének a Györfi Bertalan bérleengedése tárgyában hozott határozatát beterjeszti.
66. 12606. sz. Vármegyei tiszti főügyész véleményes jelentése, mellyel Nagyröcze rend. tan. város képviselőtestületének a Hango Jánosné és Sinkovics Jánosnéval kötött esere, illetve adásvételi szerződéseit jóváhagyás végett beterjeszti.
67. 11044. sz. Rozsnyói járási főszolgabíró Krasznahorkaváralja, Henczko, Csucsom, Rekenyeuffalu, Alsó-sajó, Kisfeketepatak, Kisgenes, Restér és Lueska községeknek magyar fajú tenyészállat tartása iránt benyújtott bekebelezési, illetve kérvényeit felebbezése kíséretében beterjeszti.
68. 12538. sz. Rimaszombati járási főszolgabíró Tiszolcz nagyközség vadászati és halászati bérlete tárgyában kötött szerződéseket jóváhagyás végett beterjeszti.
69. 7743., 9253., 10468., 12057., 12267., 10552.,

12680., 12900., 13161—13164., 12228., 12230., 12265., 12229., 12266., 1209., 10538—10552., 10554—10561., 10591—10615. sz. Rozsnyó, Jolsva, Rimaszombat s Nagyröcze r. t. városok, Turcsok, Kisszabos, Markuska, Likér, Alsó- és Felsősziklás, Felsőpokoragy, Rimócza és Rimaszabadi, Zeherje, Gerlicze, Ratkószabadi és Szásza, Poloszkó és Szirk községek, valamint a rozsnyói járási községek képviselőtestületének a községi baba állomások szervezése, illetve fizetésének megállapítása tárgyában hozott határozata.

70. 13793. sz. Horváth László volt vm. hajdu kérvénye befizetett nyugdíj-járadékának visszautalása s a költségekére kiutalt összeg elengedése iránt.

71. 12559. sz. Palm Nándor m. kir. főállatorvos jelentése Haupt Dezsőnek 60 kor. fertőtlenítési költség visszafizetése iránti kérelmére vonatkozólag.

72. 12166. sz. Az áll. eng. hibás gyenge és esékely tehetségű gyermekek részére fennálló nevelő, ápoló és mezőgazdasági foglalkoztató intézet igazgatóságának alapítvány megszavazása iránti kérvénye.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem üjtötték, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megüjtani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Kinevezés. A király Szendrői Török Gyulát, a rimaszombati kerület volt országgy. képviselőjét, ki ezimzetes miniszteri osztálytanácsosi rangban a fiemei kormányzószághoz volt beosztva, most miniszteri osztálytanácsossá lett előléptetve.

Egyházmegyei közgyűlés. A kishonti ág. hitv. ev. egyházmegye főesperese: Gyürky Pál f. hó 25-én d. e. 10 órára Rimaszombatba hívja közgyűlésre a híveket. A közgyűlés tárgysorozatának kiemelkedő pontját képezi: a szavazatbontó bizottság jelentése s a megválasztott egyházmegyei felügyelőnek: Medveczky Sándornak hivatalába való beiktatása.

Zsidó községkerületi közgyűlés. A kassai zsidó községkerület f. hó 10-én tartotta meg Rozsnyón évi rendes közgyűlést, mely nagy érdeklődés mellett, számos idegen részvételével folyt le a város háza nagytermében. A közgyűlést Guthlon Henrik dr. községkerületi elnök vezette, a ki szép megnyitói beszédben számolt be a lefolyt év munkálatairól, esetelte a jövő teendőit. Majd az üresedésbe jött községkerületi széklet töltötte be a közgyűlés a most sorra kerülő kassai hitközség egyik érdemes tagjával Weisz Béla dr. dr. Guthlon Henrik dr. volt elnököt alelnökül választották meg. Ugyancsak választás útján nyerte el a bírósági elnöki állást Klein József dr. kassai rabbi, az alelnöki állást pedig Tiroler Simon dr. rozsnyói ügyvéd. A bíróság tagjai a rozsnyóiak közül Weisz Miksa, Kádár Rezső dr., Glük Vilmos és Demeter Lajos lettek. Választások után szívélyesen üdvözölték Guthliff Mihály dr. rozsnyói ügyvédet, mint az ottani hitközség új elnökét s mint a község kerületi újonnan megválasztott képviselőjét. Guthliff dr. szép szavakban köszöntötte meg az üdvözlést s bucsuztatta el Weiszkopf dr. rabbit, a ki tudvalegőleg Rozsnyóról Turócszentmártonba távozott.

A kishonti evang. egyházmegye új felügyelőjének beiktatása. Medveczky Sándor egyházmegyei felügyelőnek hivatalába való iktatása hétfőn, f. hó 25-én fog megtörténni az evang. templomban tartandó közgyűlés által. A közgyűlés reggeli 9 órakor kezdődik a szokásos istentisztelettel. Az új felügyelő üdvözlésére a testvér gömöri evang. egyházmegye Teray Gyula főesperes és Szontagh Andor egyházmegyei felügyelő vezetése mellett számos tagu küldöttséggel képviselteti magát. Az ünnepélyes közgyűlés után a Hungária-szálloda nagytermében közebed lesz déli 12 és fél órakor. E közebedre az aláírási iv csak az evang.

zés volna méltó ünnepi alkotás a négyszáz éves nagy alkalmammal.

„S e rendezés közben az elv- és szentírás-szerűség mellett, annak a nagy czélnek kellene szemünk előtt lebegni, hogy kultuszunk rendezése s reformálása által törekedjünk tető alá juttatni e hazában az Uniót! A hazai két protestáns felekezet között alig vannak oly különbségek, melyeket kiegyenlíteni ne lehetne, a kultusz egységesítése volna a sikerre vezető kiindulási pont. Vajha a két prot. egyház megértené a kor intő szavát s a reformoktól vissza nem riadva egyöntetű eljárásával kultuszában a művészetnek, az esztétikai szépek méltó helyet biztosítana, hogy ekként a kultuszban való unióval köszöntené a reformáció négyszázados évfordulóját.”

Dr. V. S.

Margit.*

Irta: Kertész Ferencz.

Soká, egészen alkonyatig állt még ott az erkélyen, merengő bánatos tekintetével egyre az utat nézve, hol végig vonult az a temetési menet, mely elvitte szerelmét az örök nyugalom honába, mely őt harmónikus lelki életében megzavarva öntudatra ébresztette benne bűnös voltát, elrabolta szíve nyugalmát s vezeklésű örök szenvedésre kárhoztatta.

Hogy jóleső szenvedésének szabad folyást engedessen, budoárjába vonult. Itt oly szép, oly néma, eszdes minden, itt oly jól lehet vezekelni. Leült pipereasztalkájára elé, szemben a gyönyörű művészi izléssel kirakott velenzei tükörrel, hogy szenvedő arcát figyelhesse, maga elé tette összes emlékeit, melyek tölje voltak, hogy elmerengve felettük meggyötörje bűnös Én-jét, megutálhassa önmagát. S amint lelke elandalgott a boldog múltak, most már fájó emlékein, vonagló arczímái elárulták szenvedését, elárulták síró lelkét, gyöttrő tájalmát.

Egy gyűrődött borítékra esett tekintete. Remegő kezekkel mohón kapott utána, lázas sietséggel nyitotta ki, s mikor már előtte feküdt a kis darab papír, néhány

sor írásával egyszerre megijedt tőle, eszébe ötlött, mily kegyetlen gunnyal fogadta ő e levélkét, mely szívből tudott kacagni rajta, mikor először végig olvasta s utána mily gond nélkül gyűrte a többi közé. . . . S amint így elmékedett, a félelem s a fájdalom szinte eltorzították különben bájos arcát: sápadt lett, kezei lehanyatlottak, sötét szemei lassan lezárultak. — E pillanatban úgy nézett ki, mint egy alabastrom Madonna-szobor.

E néhány másodpercig tartó rettegés után forró láz kezdte gyötörni testét, arczárja lassan rózsaszín pir ömlött, könnyes szemei felnyitottak, bánatos szívében marczangoló fájdalmat érzett, összetört lelke panaszos zokogása vizsgálatló irként hatott fájdalmára, mert örült, hogy szenvedni látja magát, mert tudta, hogy ő érte s azért szenved, mert nagy bűne van.

Lázás állapotában lelki egyensúlyát elveszítve, képek jelentek meg előtte a multból. Látni vélte a deli férfit, félt tőle, reszketett, pedig szerette már s mert tartott boszujától, futni szeretett volna, de lábai megmeredtek, sikoltani akart, de hang nem jött ajkára, s mikor látta, hogy nem szabadulhat tőle, borzalommal megadta magát sorsának.

Ő jött, mindig közelebb ért hozzá, már lábainál volt, érezte forró leheletét, hallotta vallomását, amint fátyolozott hangon, félőrülten esdekel, könnyörög szerelmeért; s most hogy visszagondolt rideg magatartására, látta fagyos Én-je képét, felismerte magában a kegyetlen, megvetésre méltó egoistát, míg lelke sirt, a szíve vérvért, megtanulta azt a férfit szeretni, kit azelőtt oly odaadással gyűlölt, oly mélyen megvetett.

Mikor már nagy, kimondhatatlan szerelmet kezdett érezni a férfi iránt, mikor éppen esőokra nyújtotta neki szomjias ajakát, akkor egyszerre eltűnt előle. Ő kutató tekintetével mélyen a semmiségbe nézett, kereste az elveszett képet s ekkor megpillantott a távolban egy ezüstös kocsit, egy négy lovas ezüstös halottas kocsit. Ez jött-jött, mindig közelebb-közelebb ért hozzá. . . . már az ablak alá ért. . . . egy tulvilági hang bus rezgéssel sugta fülébe: „Már késő!”

Hideg borzongás járta át testét s felébredt. Fel-

ébredt lázalmából nagy betegen, ifjú de összetört reménytelenül szerető szívében heves fájdalommal s testet emésztő gyöttrő lelki furdalással.

Most szenvedett. S e szenvedés oly jól esett, lelkére oly kimondhatatlanul megnyugtatóan hatott! Kéj volt neki ez öngyötrem, s hogy jóleső szenvedése még véget ne érjen, leküzdve lelki gyöngeségét olvasni kezdte a papírlapra vetett sorokat, az ő írását, az első-utolsót

„Szívem veled van, szívem rád talál,

Még akkor is, ha eltép a halál.”

(Rostand „Cyrano”)

Ez utolsó mondat meg egyszer visszacsengett fülébe, megnyugtatta őt, de kimerült idegei már nem bírták tovább, lázas szemei lecsukódtak s elszunnyadt. —

* * *

Szürke, néma őszi csend. . . a haldokló természet végső óráját várja, a kesergő lomb utolsó leveleit hullatja. Az elsárgult levél csendes hullása oly nagyon hasonlít a szenvedő lány lassu hervadásához, kinek sápadt, rózsátlan arczáról a szenvedés eltüntette a fiatalos üdéséget; sovány vézna teste csak alig-alig vonaglik, lélekzete halk, szaggatott, hörgő s ha fájó lelke gondolatai ajkán visszhangra jönnek, baljóslatu zokogó panasza oly fájón szerető, oly szívet reszketető. . .

Mikor a természet végső sóhajaként a sárga-lomb utolsó száraz levelét is elhullatta s a csendes, szürke őszi alkony lassan az éjsötétjébe vesz, néma méltósággal kezdenek alá szállingózni az első hópihéek, felveti fagyos ábrázatát a kerek hold s halvány ezüstös sugaraival bevilágítja a zuzmárával megrakott fákat, melyek mint sok csontváz hóféhér lepelbe takarva kísértetiesen zörgetik fagyos ágáikat, amint a hideg szellő végig süvít rajtuk. A közeli templom toronyórája érces hangon üt egyet. Megkondul a lélekharang fájdalmas síró hangon; minden hang visszazír a hideg, fagyos légen, mignem a lágy szellő ringató karjain továbbra a vaksötét éjben a sokat szenvedett kegyetlen leányzó lelki és testi szenvedéseinek örök megváltását hirdelve.

*) „Dobozókön” ezimű tereza folytatása.

hítsorsosok között körözött ugyan, de más hitfelekezeti jelentkezők is szívesen láttatnak. E végből az aláírású *iv Gedy Géza* egyházi pénztárnoknál nyitva áll.

Esküvő. Dr. *Langhoffer* László Dobsinva város fiatal polgármestere e hó 28-án tartja esküvőjét *Obeacsán Dörner* Mariskával.

Eljegyzés. Főgimnáziumunknak volt növendéke: *Deman* Mihály szügyi ág. hitv. evangélikus lelkész folyó hó 21-én tartotta eljegyzését *Czener* Pál rimaróhi ev. tanító bájos és művelt leányával: *Arankával*.

Áthelyezés. Az államvasutak igazgatósága *Kolbenheger* Zoltán végzett joghallgatót — üzletvezetőségi fogalmazó gyakornokot, lapunk munkatársát — forgalmi szolgálatra a rimabányai vasúti állomásra helyezte át.

Kinevezés. A belügyminiszter *Szelezky* István belügyministeri számellenőrt számvizsgálóvá nevezte ki.

Bizottsági-tag választás. Az orsz. földadó bizottságot a földadó kataszter közigazgatásáról és a földadó százaléka megállapításáról szóló törvény értelmében f. hó 19-én a képviselőházban megválasztották. Vármegyei képviselőink közül *Putnoky* Mórincz választottott be póttagként a bizottságba.

Esküvő. *Spádi* Ferencz szebeni mérnök, ki az itteni, majd breznóbányai osztálymérnökségnél hosszú ideig működött mint beosztott mérnök, f. hó 26-ikán tartja esküvőjét Budapesten *Lanyfeldler* Ilonkával, Frank Adolf takereskedő bájos hugával.

Kinevezés, áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Sáder* Ida felsőosajói állami elemi iskolai rendes tanítónőt, ki hosszabb ideig a kir. tanfelügyelőségél működött, áthelyezte eddigi minőségében a rimaszombati állami elemi iskolához, melynek tantestülete a képzést és kedves, jó modoru tanítónőben sokat nyer. A megüresedett felsőosajói állásra a miniszter *Ráth* Emilia okleveles tanítónőt nevezte ki. — Ugyancsak a vallás- és közoktatási miniszter *Szepessy* Gyula nagyveszverési állami elemi iskolai tanítót a jolsvai áll. elemi iskolához eddigi minőségében áthelyezte és *Hermann* Béla okleveles tanítót a nagyveszverési áll. elemi népiskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

Határrendőrségi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter *Spéczián* Gyula m. kir. határrendőrségi fogalmazó gyakornokot, jelenlegi állomáshelyén való megmaradással fizetés nélküli segédfogalmazónak nevezte ki.

Tiszti orvosi vizsga. A Budapesten f. hó 3—9-ig tartott tiszti orvosi vizsgákon dr. *Gálty* József, volt csetneki körorvos, a tiszti orvosi képesítést megszerelte.

Ünnepelt magyar nemes. Közöltük lapunkban, hogy *Knöpfler* Károly rimakokovai gyáros s nagybirtokos a közügyek s különösen a közművelődés előmozdítása körül szerzett érdemeiért magyar nemességel lett kitüntetve. Ismerik e nemes gondolkozása, fáradhatatlan buzgalma, minden téren tevékeny s áldozatkész férfit tén is, — mint Rimakokováról írják — de különösen ismerik a rimakokovaiak, kik vele naponta együtt vannak s nemes, önzetlen, mindenkor s mindenütt csak szeretetet és irgalmat tanúsító működésének tanúi. — Örömmel vette tehát a község apraja s nagyja, rang- és valláskülömbőség nélkül a *Knöpfler* legmagasabb helyről jött kitüntetését. Hogy ezen örömmel s a kitüntetés iránti szeretettel s tisztelettel némi kifejezést adjanak, e hó 17-én d. u. 3 órakor a község háza tanástermében díszgyűlésre jöttek össze a képviselőtestület tagjai és a különböző küldöttségek, a hol a községi bíró a díszgyűlést megnyitván jelentette, hogy annak egyedüli tárgya a rimakokovai *Knöpfler* Károly magas kitüntetése alkalmával érzett öröm mikénti kifejezése. A községi jegyző javaslatát a közgyűlés egyhangulag elfogadta s kimondta, hogy *Knöpfler* Károly kitüntetése feletti örömeinek kifejezést ad, elévülhetlen érdemeit jegyzőkönyvben megörökíti s öt erről jegyzőkönyvi kivonattal értesíti. A község házáról az ünnepelt lakására, a dícső gróf Forgácsok kastélyába ment a körülbelül 80—100 főre tehető küldöttség, kísérve az ünnepi ruhába öltözött néptől. Magát az ünnepeltet is könnyekig meghatotta a község bizalmának, szeretetének s ragaszkodásának ezen gyönyörű megnyilatkozása. A szeretet nyilvánítás által könnyekig meghatott ünnepeltet üdvözölték: *Füzy* Rezső községi jegyző, a község, *Stubendek* József esperes-plébános, a r.-kath. egyház, *Banczik* Sámuel esperes-lelkész, az ág. hitv. ev. egyház, *Polák* Márkus az ízr. hitközség, *Brandt* Ferencz ujjantárvölgyi állami tanító, az iskolai gondnokság, *Tauffer* Ignác községi bíró a kisdodovoda nevében, mely utóbbi intézmény egyenesen a rimakokovai *Knöpfler* Károly áldozatkészségének gyümölcse. Végül még *Helló* János a rimakokovai hitelszövetkezet nevében szolt pár szót. Este a *Kuchta* András vendéglőjének nagytermében társas vacsora volt, melyen a község színe-java vett részt s egymást érték a lelkes felköszöntők.

Tanítóválasztás Tóthegymegen. A tóthegymegi ág. hitv. evangélikus egyház *Palkovics* Pál alsósziklái lelkész elnöke alatt f. hó 17-én töltötte be a nyugdíjazás folytán megüresedett kántor-tanító állását, a mikor is kántor-tanítól *Obedjár* András kopárhegyi tanító választott meg.

Hangverseny. *Fráter* Loránd, az országos hírű dalköltő értesíti lapunkat, hogy november hó 6-án, a Hungária-szálloda nagytermében hangversenyt rendez. Közönségünk ismeri és mindig nagy gyönyörűséggel hallgatta a kiváló dalost, ki mint költő és mint muzsikusz egyaránt meghódította a hallgatóságot legutóbbi itt időzésekor. Biztosra vesszük, hogy a koncert minden tekintetben fényesen fog sikerülni. — Jegyek előre váltathatók: *Lévai* Izsó könyvkereskedésében.

Kossuth-szobor Losonczen. A jövő évi szeptember 19-én felállítják a Kossuth-szobrot Losonczen. A városi tanács jóváhagyta a *Holló* Barnabás szobrász-művésszel kötendő szerződést, mely szerint, aláíráskor 3000, leleplezéskor 6000 s az átvételtől 8 nap alatt újabb 6000 koronát fizet a város a művészeknek.

Adomány. *Lindenmayer* Rezsőné zenetanárnő Pozsonyból a helybeli jótékony nőegylet elnökségéhez, *Tóth* Béláné választmányi tag utján 20 koronát küldött 2 egyenlő részben kiosztandó karácsonyi adományként. A kövételre méltó nemes tett önmagát dícséri.

Felgyógyult r.-kapitány. Örömmel közöljük a hírt, hogy *Vajda* András, Nagyrőze r. t. város közserzetnek örvendő rendőrkapitánya, ki súlyos műtéten esett át a budapesti *Dapsy-féle* szanatóriumban, már felgyógyult és hivatala vezetését is átvette.

Egy táncztanító jubileuma. *Rosenkrantz* Rezső rozsnyói jeles táncztanító f. hó 23-án, tegnap ünnepelte működésének ötven éves jubileumát. A jubilánst az ideai tánczfolyam befejezését képező próba-bál keretében üdvözölték jelenlegi és volt tanítványai. Az ünnepélyen *Dobránszky* Béla helybeli kedvelt és ügyes táncztanító is részt vett.

Köburg Fülöp herceg vadászatai. Köburg Fülöp herceg három hétig tartó igen eredményes szarvas-vadászatot rendeztetett a felső gömöri erdőségekben. A vadászatot résztvevő Fülöp leánya, Dóra hercegnő és ennek férje: *Günther* Ernő schleswig-holsteini herceg, a német császár sógora, ezenkívül ott volt *Köburg* Lipót herceg és a bolgár király sógora: *XXX. Reuss* Henrik herceg, valamint több magyar főúr. A vadászatok nagy része a híres Királyhegy erdőségeiben folyt le, hol egykor Mátyás király is vadászott. A vadászaton néhány napig I. *Ferdinánd* bolgár király is résztvevett, aki a szomszédos területet bérlő *Párey* szepesi püspöktől. A bolgár király a püspökházi erdőségekben négy darab igen erős 12-es és 14-es agancsu szarvasbikát lőtt. Innét azonban e hó 4-én sürgősen Tivornóba kellett utaznia. Köburg Fülöp herceg 5 darab szarvasbikát lőtt, köztük egy igen erős 14-es bikát, melynek sulya kizsigerelve három méterháza volt. Elejtett a vadász ur ezenkívül egy igen szép őzbakot is, *Günther* Ernő herceg két darab igen erős 12-es bikát ejtett el. Köburg Lipót két darab szarvasbikát lőtt, köztük öt darab 12-est, *Szapáry* Péter gróf két darab 12-es szarvasbikát lőtt. A vadászat alatt a pusztamezői erdőségek rengetegjében Köburg Fülöp hercegnek nem mindennapi látványosság volt része. Az erdőségekben volt lesben, midőn két szarvasbika a tisztáson nagy dühvel egymással viaskodni kezdett. Végre az erősebbik szarvaival megnyársalta a másik bikát. Ennek bögsésére egy szikladobul egy hatalmas barna medve tört elő, mely a győztes bikát egy csapásra agyonvágta, majd marczangolni kezdte, de ebben a hajtók lármája és közeledése megakadályozta. Köburg Fülöp herceg és társai e hó 20. fejezték be az eredményes szarvas-vadászatot és elismerőket fejezték ki a vadászat rendezőinek *Lux* János erdőmesternek és *Lányi* Aladár főerdőszéknek, valamint *Tomory* Géza járási főszolgabíróknak, kik az orvvadászatokat egész éven át féken tartották. A vadászur kijelentette, hogy e télen nagyobb társasággal medvevadászatra felmegy a pohorellai erdőségekbe. A hercegi vadász-társaság Gömörből három automobilon a pestmegyei pusztavaesi erdőségekbe ment, ahol dűmivadakra vadásznak.

Felhívás és kérelem. A *Strobl* szobrász-művész elvesztett gyémánttűje még mindig nem került elő s a mestert a reá nézve nagybecsű emléktárgy elvesztése mód felett bánja. Felhívjuk a közügyelmelet lapunk utján s igen kérjük a becsülettel megtalálót, hogy a tűt adja át a rendőrségnek vagy lapunk kiadói hivatalának: illő jutalomban fog részesülni!

Testi épség elleni kihágás. E nyáron történt, hogy *Balázs* István nevű fiatal fiú, ki a vasúti sínek mellett őrizte a nyáját, a nagy melegtől eltikkadt s a sínek között ledőlvé elaludt. Csak akkor ébredt fel, mikor a vonat haladt felette s ekkor meglapulva várta, míg a kocsi elvonult. Nem történt a fiúnak semmi baja, de a bíróság kérdőre vonta, illetve a vasút megindította az eljárást ellene s a járásbírósa el is ítélte, de a kir. törvényszék f. hó 20-án felmentette.

Vadászat Tiszolczon. Folyó hó 15-én és 16-án a tiszolczi vadásztársaság hajtvadászatot rendezett, a mely szép eredménnyel ért befejezést. Az első napon *Földváry* Sándor budapesti államvasúti tisztviselő egy hatalmas medvét ejtett el, másnap pedig 4 szarvas-telén, 6 őz és 1 császár-madár került terítékre.

A rimaszombati tejszarnok szövetkezet. A mint értesülünk, nagy lépésekben közeledik a megvalósulás felé. A szövetkezet már helyiséget is vásárolt a város alkalmas helyén és működését ez év november hó 15-én kezdi meg. A tej zárt és keltezett üvegekben lesz a fogyasztók részére kívánt időben és mennyiségben házhoz hordva. A tejszarnokban naponta is kapható lesz friss teljes tej, vaj, tejszín és túró.

Szüreti vakáció. A főgimnázium ifjúságának e héten van a szokásos szüreti vakációja, mely ugyan kissé komikus nálunk, a hol szözlő legfeljebb csak a kertekben meg az üzletekben található (az is kevés, nem valami jó és drága!) de a diáknak mindegy — akár milyen czímen — csak vakációja legyen!

Harcz a medvékkel. *Vöröskő* garami községben *Isván* János Köburg hercegi erdőőr, rendes őrzárata közben a Javorinán a közlekedési uton egy öt tagból álló medve-család támadta meg. A válságos pillanatokban az erdőőr lőtt, de eredménytelenül; erre az anyamedvék egyike az erdőőrnek arczába harapott és karját is összemarcangolta. — A biztos haláltól csak a gyorsan elősiető favágók lármája mentette meg. Sérülései bár súlyosak, de nem életveszélyesek.

Baleset az uton. Az itteni vásárról f. hó 21. Tornalja felé haladó gyólesos kocsi az akasztóhegyen megbillent s a ponyva lecsuszott róla, magával rántván *Kordyák* Ignác 50 éves gyólesos segédét, kinek jobb lába az esés közben eltört. Beszállították a kórházba.

Betörések. Putnokon a múlt héten egy éjjel számos betörés történt. A betörők és a lakosság között, mint halljuk, valóságos harc keletkezett, melyben a betörők több lövést intéztek üldözőikre. Végre a csendőrök megjelenése vetett véget a harcnak. A betörők ugyan elmenekültek, de a csendőrség fáradhatatlan nyomoz ez ügyben. A gyanu egy oláhczigány-bandára esett, mely Abaujmegyébe menekült. A rimaszombati csendőrök legénysége is már napok óta kint van nyomozó szolgálatban és a szakaszparancsnok kir. csendőrhadnagy nagy buzgalmat fejt ki a tettesek kézrekerítése czéljából. — Ugyancsak ezzel egyidejűleg közöljük, hogy az abaujmegyei lemesí őrőről e hó 20-án hajnalban 4 oláhczigány, kik már le voltak tartóztatva, megszöktek.

„Gazdasági Gép-, Áru- és Vetőmagértékesítő Szövetkezet” Rimaszombatban. A Gömörmegyei Gazdasági Egyesület a vármegye gazdasági közönségét egy gazdasági szövetkezetbe tömörítette, a mely szövetkezet alakuló gyűlését *Szentiványi* Árpád elnöke alatt folyó hó 22-én d. u. 2 órakor tartotta meg. A közgyűlésen megválasztották a szövetkezet elnökévé *Szentiványi* Józsefet, alelnökévé pedig *Fekete* Pált; majd megállapították az alapszabályokat. A szövetkezetnek feladata lesz a gazdaközönség körében a czélszerű és jó gazdasági gépeket terjeszteni, ezekből állandóan raktáron tartani; a gazdákat mindenféle gazdasági szükségleti czikkekel, vetőmag, műtrágya, erőtakarmányok stb. ellátni. A szövetkezet, mely működését egy hónapon belül minden bizonnyal megkezdi, *Szentiványi* József elnök és *Fekete* Pál alelnökből kiváló munkaerőt nyert s a milyen nagy érdeklődés mutatkozik a gazdák köréből a szövetkezet iránt, az szép jövőnek néz elébe. A jövő hét folyamán az üzlet és raktárhelyiség építési munkálatai is megkezdődnek.

Ügyes galambtenyésztő. A helybeli Enyedi Miksáné ékszerész-cég üzletvezetője: *Valaszky* Rezső ritka szakértelemmel és előszeretettel foglalkozik a galambtenyésztéssel is. Ugy halljuk, hogy múlt hó közepén a székesfehérvári kiállításon arany érmet, a szegedi kiállításon pedig bronz érmet nyert.

Verekedés egy juhért. Ez év június havában *Szekeressük* pusztán *Mátyás* József leányának lakodalmi alkalmával az örömanya figyelmeztette fiát, hogy kevés lesz a hus, mire *Mátyás* János felment a padlásra s egy juhott levágott. Ezért apja dühbe jött, összeveszett fiával, egy fejszével fejbe vágta úgy, hogy ez súlyos sérülést szenvedett. A kir. törvényszék f. hó 22-ikén *Kolbay* Sándor elnöklésével tartott tárgyaláson dr. *Mészáros* István kir. ügyész vádbeszédének meghallgatása után 2 havi fogházra és 10 korona mellékbüntetésre ítélte a kegyetlen apát. Az ítélet jogerős.

Öngyilkos leány. Feleden *Molnár* István gazda 18 éves csinos leánya *Margit* f. hó 13-án — mint mondják — szerelmi bánatában gyufaoldatot ivott. Bár csakhamar jött az orvosi segítség, a foszphor oly gyorsan felszívódott a szervezetbe, hogy vasárnap 17-én este a szerencsétlen leány kiszüvedett. Nagy részvét mellett temették el.

Felhívás. Városunkban és megyénkben is visszhangra talált a József kir. herceg Szanatórium Egyesület felhívása. Hölgyeim most szervezkednek a vármegye alispánjának felhívására s e hó 30-án irgalmas adományokat gyűjtenek a szegénysorsu tudóletegek javára. *Csak egy virágzat!* jelige alatt történik a gyűjtés. Az egyesület felhívásában ezeket mondja: A haladók szölitának. Legyen a sirok koszorúja egy virágzállal egyszerűbb: égjen egy mécses a sirokon kevesebb és ennek árából ki fog gyulni egy pislogó élet. — Esdve kér az egyesület minden jó szívet, váltsa meg mindenki ezt a szent vámot nemzete dícsőségére, özvegyeknek, árváknak, ügyefogyottaknak könnyei felszárítására. Aki ezt megteszi, akinek szívében az irgalom érzete feléled, annak halottja tudni fog arról. Kegyeletünk szent, megtisztult, nemes tanúsítása lesz, ha egy ujjonnan létesítendő szegénysorsu tudóletegeket gyógyító nép szanatóriumának építési tőkéje gyarapítására halottak napja alkalmából adományát eljuttatja. — Ezt kéri az egyesület bizó hittel és reménységgel.

Kereskedő tanulókul jó nevelésű 13—14 éves fiúk felvételnek *Szoyka* Pál női kézimunka-, rövid-, szövött-, díszmű- és divatáru üzletében **Rimaszombat**. — Tót nyelvet bírók előnyben részesülnek.

Halálos tördőfés. Felsővályban f év nyarán: július 11-ikén *Kalás* György fiatal suhanecz délutáni kuglizás és iddogálás közben összeveszett régi barátjával *Nagy* Lászlóval, s mikor ez hazament és leült a ház elé harmonikázni, megtámadta és leszurta törével, úgy, hogy *Nagy* László szörnyen halt. F. hó 20-ikán volt ez ügyben a főtárgyalás *Kolbay* Sándor kir. táblai bíró elnöklésével. Bírak voltak: *Lengyel* György, *Fodor* Zoltán, jegyző: *Ráduly* József, a vádhatóságot dr. *Pengyei* Lajos képviselte, védő dr. *Feres* Andor volt. A bíróság büntőnek mondotta ki *Kalás* halált okozott súlyos testi sértés bűntettében s 3 évi börtönrre ítélte. Ugy a védő, mint az elítélt felelőzetést jelentett be. Az elítélt előzetes letartóztatásban marad.

Csökken a pótdadó. De ne ijedjünk meg s ne is reménykedjenek olvasóink, nem nálunk, hanem a szomszédban: Losonczen, mely város költségvetése szükségleti és fedezeti összege épen kétszerannyi, mint a miénk; persze a hiány is csaknem kétszerannyi. A pótdadó 57 %, (a miénk 52 %), 2 %-al kisebb a múlt évinél s ez öröndetes jelenség az ottani városi számvetőség jelentése szerint a városi bevételek fokozatos emelkedésének tudható be.

Elgázolás. A letolyt országos vásár első napján, f. hó 20-án a Deák-utczában egy négyes-fogat elgázolta a nagyszuhai illetőségű *Filiták* János 77 éves embert, kire — süket lévén — hasztalan kiáltozott a kocsi s a lovak elütöttek. A sebesültekt beszállították a kórházba. A sérülések nem súlyosak.

Automobil-járat Losonczen és Rimaszombat közt. A „Losonczy Újság”-ban olvassuk, hogy Osgyán község beadványt intézett Losonczen város tanácsához, hogy Losonczen és Rimaszombat között létesítendő automobil-járatba a város anyagi segítségével járuljon hozzá. Tulajdonképpen ez nem is rossz gondolat az agyániaktól s már azért is említésre méltó, mert a hasonló vidéki községek, úgy hisszük, inkább idegenkednének a szerintük veszedelmes járműtől. De két egyéb bibije van a dolognak s találon írja a „Losonczy Újság”, hogy a modern közlekedési mód aligha számíthat jövőre, ha Losonczen anyagi segítségére vár, mert amikorra az a kellemes állapot elkövetkezik, hogy Losonczen ilyen luxus kiadásokat megengedhet magának, akkor már a repülőgép is történelemelőtti ócskaságzámba fog menni. Bizton állíthatjuk, hogy Rimaszombat is ilyen helyzetben van.

Rádólt a fa. Kakasalján múlt szerdán az erdőben fadóntógetéssel foglalkoztak az emberek s *Ziman* Pál 36 éves favágó napszámot két nagy szálfá döntése közben leütötte, s mindkét alszárát eltörte. Súlyos sérülésével kórházba vitték.

Megcáfolt vasmű-vásárlás. Az a fővárosi és vidéki lapokban delportált hír, hogy a Rimamurány-Salgótarjáni részvénytársaság a Konkordia társaság tulajdonában lévő esetneki és kuntapolczi üzemet és az ahhoz tartozó bányákat egy millió koronáért megvásárolta volna, valótlan.

Egy faipari vállalat szanalása. Az ország egyik legrégebbi faipari vállalata, a Pelsőczön székelő Gömöri faipar-részvénytársaság rossz vezetés folytán szenvedett kárai miatt mult héten tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta fölszámolását. A vállalatot különösen ipari termelvényeinél érték veszteségek, de azért az egy milliót kitevő passzívák az aktívákban teljes fedezetet találnak. Fölszámolókul a közgyűlés *Hantos* Elemér dr. budapesti ügyvédet, *Szentiványi* József bejei nagybirtokost, *Mihalik* Dezső uradalmi főügyészt, *Münich* Kálmán bányatanácsost és *Szontagh* Zoltán sa-jógömöri nagybirtokost küldötte ki. Mint hírlík a vármegyében mozgalom indult meg, hogy ezt az életképes és szakszerű vezetés mellett föltétlenül jövedelmező vállalatot fentartsák és e ezéből fél millió alaptökével Gómöri-Egyesült-Faipar R. T. ezéggel az új alapítás munkáját már meg is kezdték. Az új vállalat a régi társaság állagát átvénné.

Elektromechanikusok szaktanfolyama. A kassai m. kir. állami felső ipariskolánál folyó évi november hó 2-án elektromechanikusok számára szaktanfolyam nyílik meg, mely heti 10 órával 1 1/2 hónapig tart. Ezen tanfolyam azon elektrotechnikai és technológiai ismeretek megszerzésére nyújt alkalmat, melyekre szükségük van mindazoknak, kik villamos szerelésekkel és az elektrotechnikába vágó javítási munkákkal foglalkoznak. — Az oktatás elméleti tanításból, rajzgyakorlatokból és gyakorlati demonstrációkból áll, s az esti órákban megy végbe. — Beléphetnek iparosmesterek és segédek, kik dinamogépkezelői tanfolyamot végeztek, vagy annak megfelelő ismeretekkel bírnak. — Jelentkezés alkalmával tanszerek beszerzésére 1 kor. fizetendő. — Beiratkozni lehet a tanfolyam kezdetéig hétköznap 11-től 12-ig és vasárnap 8-tól 10-ig az igazgatóságnál, hol részletesebb felvilágosítás is szerezhető. Az oktatás november 2-án este 7 órakor kezdődik.

ZABSZALMÁT,

buza vagy rozsszalmát s szénát préselt állapotban, valamint gabona zsupszalmát legolesőbban szállít: **BALÁNYI DEZSŐ MISKOLCZON.**

Üzletáthelyezés.

Nagyrabecstült vevőim szives tudomására hozom, hogy az eddig Deák Ferencz-utca 8. sz. alatti

könyv- és papirkereskedésemet

folyó október havában

a Deák Ferencz-utca 20. sz. alá helyeztem át.

Teljes tisztelettel:

Ifj. Rábely Miklós.

Sirkoszorú!

Mint minden évben, úgy az idén is Mindszent napjára a **koszorúk** árait leszállítottam, a miért is, mielőtt bárki szükségletét fedezné, **tekintse meg nagyszabásu raktáramat.**

Raktáron tartok:

művirág, szárított és préselt virágokból **koszorúkat 1 kor.-tól 30 kor.-ig.**

Kiegészítettem raktáramat a kereslet folytán **érczkoszorúkkal** is, a melyek szintén igen szép kidolgozásúak.

Vidéki megrendelésnél ár, a levél színe és a díszítés (élénk, közép vagy sötét) megjelölése kéretik.

Vidéki megrendelés 10 koronától bárhova bérmentve küldetik.

Tisztelettel:

SOÓS GYULA.

Géplakatos, vasesztergályos, asztalos és fényező-tanonczok

felvétetnek az „**Első Losonczy Mezőgazdasági Gépgyár**”-ban Losoncz. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a **gyárvezetőség.**

Kiadó üzlet.

Rákóczy-utca 18. szám alatt egy jó forgalmu üzlet **május 1-ére** bérbe adandó, a bérleti szándékozők a tulajdonos: **özv. Mindszenty Bertalannéval** értekezhetnek.

Hirdetmény.

5268. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Turós János és neje Babik Erzsébet végrehajthatónak, Turós Miklós végrehajtást szenvedő elleni 64 korona 52 fillér tőke s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő és az 1908. évi XLI. t.-cz. 21. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Uzapanyit községben fekvő s az uzapanyiti 22. számú telekjegyző-könyvben foglalt A. I. 17—26, 28—30. sorszám alatti s az ehhez tartozó erdő s legelő urbéri ingatlanból Turós Miklós B. 14 alatti 1/24-ed jutalékára 124 korona; ugyanannak az uzapanyiti 296. számú telekjegyző-könyvben foglalt A. I. 1. sorszám, 13, 14, 87/b. hrzi számú beltelek, udvar, kert és 7. és 7/a. népszámú házból B. 15 alatti 1/24-ed jutalékára 9 korona; ugyanannak az uzapanyiti 270. számú telekjegyző-könyvben foglalt A. I. sor, 908. hrzi szám alatti szőlő ingatlanból B. 16 alatti 1/24-ed jutalékára 6 korona; ugyanannak az uzapanyiti 150. számú telekjegyző-könyvben A. I. 1—4. sor, 1279, 1356, 1493, 1504. hrzi szám alatti urbéri szántó ingatlanból B. 8 alatti 1/12-ed jutalékára 42 korona; ugyanannak az uzapanyiti 183. számú telekjegyző-könyvben foglalt A. I. sor, 119. hrzi számú rét ingatlanból B. 22 alatti 1/102-ed jutalékára 2 korona; ugyanannak az uzapanyiti 242. számú telekjegyző-könyvben foglalt A. I. sorszám, 108/c. hrzi számú rét ingatlanból B. 21 alatti 1/102-ed jutalékára 1 korona; ugyanannak az uzapanyiti 296. számú telekjegyző-könyvben foglalt A. I. sor, 110/a. hrzi szám alatti rét ingatlanból B. 19 alatti 1/102-ed jutalékára 1 korona; ugyanannak az uzapanyiti 306. számú telekjegyző-könyvben foglalt A. I. 1—9. sorszámú rét, szántó és legelő urbéri ingatlanból B. 19 alatti 1/102-ed jutalékára 740 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték s annak megtartására határnapul **1909. évi december hó 15-ik** napjának délelőtti 10 óráját Uzapanyit községébe, a községi bíró házába tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 12 kor. 40 fillér, 90 fillér, 60 fillér, 4 kor. 20 fillér, 20 fillér, 10 fillér, 10 fillér, 74 kor. készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1909. évi október hó 5-én.

Dr. Musotter, kir. tszéki bíró.

Kiadó bolt — eladó ház.

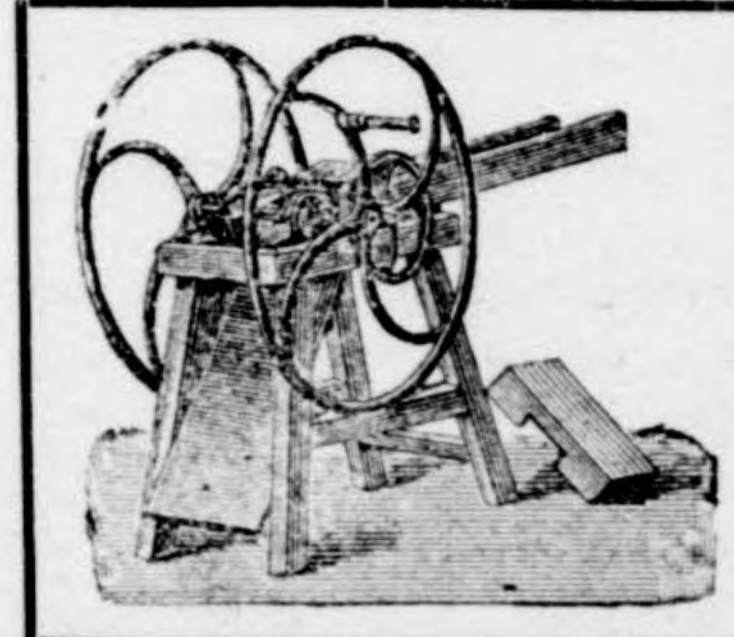
A város legforgalmasabb helyén, az **Andrássy-utca** és **Tompa-tér sarkon** levő első számú emeletes házban egy kisebb bolt azonnal bérbe vehető. — **Kossuth-utca 41. számú** ház, szépen rendezett udvarral és kerttel eladó. Venni, vagy bérleti kívánók értekezhetnek: **Andrási László** fényképésszel.

FLEISCHER és TÁRSA gépgyára és vasöntődeje Kassán, Vám-utca 11.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával észszerűen, gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecska-vágókat kézi vagy járgányhajtásra. — **Répvágókat** és **tengeri morzsolókat**. — **Olajsajtókat** és **olajmag pörkölöket**. — **Olajmag zúzókat**. — **Örlő** és **daráló malmokat**. **Progress tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket** és teljes **malom berendezéseket**. — Továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket** és **gőzkazánokat, szeszgyár berendezéseket**, m. p. **Henze-főzők, kavaró készülékek, malata- és burgonya-zúzókat stb.** Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányainak **árjegyzékét kívánatra** ingyen és bérmentve küldjük.

Hirdetmény.

A Gömöri Faipar Részvénytársaság 1909. évi október hó 10-iki közgyűlése a társaság felszámolását határozta el; felhívjuk eméltogva a társaság hitelezőit, hogy a társaság ellenében fennálló követeléseiket jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számított **hat hónap alatt** a kereskedelmi törvény 202. § a értelmében érvényesíteni el ne mulasszák.

Kelt Pelsőcz, 1909. okt. 15.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő **mindenszentek ünnepére** nagy

sirkoszoru raktárt

rendeztem be a **Kossuth Lajos-utca 19. szám alatti HOLLÓSY-féle ház bolthelyiségében**, mi által a szkezet adóját leróni szándékozők megkíméltetnek a város szélén levő lakásomra való fáradságtól. Itt mindenféle nagyságbon praeperált és élővirágból készült sirkoszoruk a legszebb kivitelben igen mérsékelt árban kaphatók, esetleg előre is — kívánság szerinti kivitelben — megrendelhetők.

Vidéki megbízást nagy figyelemmel és pontosan teljesítek.

Ez alkalommal tudatom még azt is a nagyérdemű közönséggel, hogy kertészetemben ugy mint eddig, ezental is nagy választékban kaphatók mindenféle

szobai dísznövények

és sok újdonság őszi kiültetésre. A szokásos tavaszi plánták: **árvácska, belisz, ne-felejts, szegfű, jáczint és tulipán-hagymák** stb.

Menyasszonyi és más alkalmi **csokrot** gyors és pontos kiszolgálás mellett igen izléses összeállításban készítek.

Jóakaratu pártfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1909. okt. 15.

CSINTALAN JÁNOS.

2-2 városi mű- és keresk. kertész.

Zeneoktatás.

Alólírott, mint az országos zenetanár és zene-művészek körének bizottsági tagja, zeneszerző, s Felsege a bolgár király által kitüntetve, tisztelettel hozom a szülők és gyámok szives tudomására, hogy gyermekeiknek mindenféle hangszereken (zongora, hegedű, czimbalom és fuvóhangszer) alapos oktatást adok. — Jelentkezni lehet **Koháry-utca 6. sz.** alatti lakásomon.

Hagelbauer György, zenetanár.

Kárpitos, paplanos munkák

legolesőbb beszerzési forrása **IZSÁK SÁNDORNAL,** Rimaszombat, Koháry-u. 27.

„Polgári Olvasókör” közelében.

Ugyanitt egy tanoncz és tanuló lány felvétetik.